

8-10 квітня

Короткий огляд ситуації

- 1. Хід бойових дій.** Протягом вихідних основні бойові дії відбувалися на території Донецької, Луганської та Харківської областей, на тлі подальшої концентрації російських військ у цьому регіоні. Російські війська здійснювали обстріли та бомбардування Дніпра ([аеропорт](#)), Маріуполя, Северодонецька (житлові будинки, [лікарня](#), школа), Рубіжного (ємність із [азотною кислотою](#)), Попасної та інших міст. Жажливий ракетний обстріл залізничного вокзалу в Краматорську під час евакуації, де Росія одразу спрямувала пропаганду на звинувачення української сторони. Важкі бої в Ізюмі (Харківська область) та Рубіжному (Луганська область). **За словами Уповноваженої Верховної Ради з прав людини Л.Денісової, в Харківській області російські війська використовують зброю, [заборонену](#) міжнародними конвенціями, зокрема, касетні бомби.** На Київщині станом на сьогодні вже знайшли понад [1200 загиблих](#), і ця цифра зростатиме, оскільки триває розбирання завалів житлових будинків. Водночас тривають ремонтні роботи, [відновлюється](#) електропостачання, доступ до зв'язку. 10 квітня відбувся черговий обмін полоненими між Україною та Росією ([звільнено](#) 26 українців). Згідно зі свіжим опитуванням, **близько 80% українців тим чи іншим способом беруть участь у [захисті країни](#)** (фінансово, волонтерством, інформаційно, працюють в критичній інфраструктурі, беруть участь в теробороні, або які військові).
- 2. Політичний вимір.** Цей вікенд став рекордним за кількістю візитів високого рівня до Києва протягом останнього місяця. Особливо тепло українці сприйняли приїзд Б.Джонсона, зокрема й тому, що він знову присвятив чимало часу прогулянці Києвом із В.Зеленським та спілкуванню з киянами. Також від імені Великобританії він запропонував взяти шефство над [відбудовою Києва](#) та області після війни. **Ця ініціатива Президента Зеленського дуже перспективна, різні європейські країни, міста й компанії вже беруть на себе почесний обов'язок відбудувати лікарні, театри, інфраструктуру в різних містах України, що може стати дуже корисним у подальшій євроінтеграції України.** Не менш важливим був візит Ж.Борреля та У. фон дер Ляен до постраждалих міст Київської області та відповідні сильні заяви. Стало відомо про плани [чеського посольства](#) повернутися до Києва, також відновлюється робота Представництва ЄС у Києві, і це сприймається як вагомий жест підтримки як в суспільстві, так і в експертному середовищі.
- 3. Гуманітарний вимір.** Тривають репресії російських військових проти населення на тимчасово окупованих територіях, а також спроби закріпити контроль над інформаційним простором. Так, на противагу черговому [проукраїнському](#) мітингу в Херсоні російська адміністрація влаштувала [проросійський](#) мітинг у Новій Каховці, який втім не виявився популярним серед населення. У фільтраційних таборах навколо Маріуполя людям, яких насильно змушують виїхати на територію ОРДЛО чи РФ, розповідають, що Київ оточений, а українська влада відмовилася від них. Подібна ситуація і в Херсонській області, звідки російські військові дозволяють місцевим евакуюватися тільки в АР Крим. Тим громадянам, кого вивозять в Росію, а також жителям окупованих територій, нав'язують отримання російського [громадянства](#). За даними УВКБ, кількість [біженців](#), які виїхали з України з початку російського вторгнення, перевищила 4,5 млн осіб, а змінити місце проживання довелося 20% дорослого населення держави. **Водночас, попри узгоджені в ЄС процедур щодо надання тимчасового прихистку українцям, ці процедури ще не узгоджені в приймаючих країнах, через що біженці не завжди оперативно можуть стати на облік, отримати медичну допомогу тощо.** Виглядає важливим створити пам'ятки для приймаючих громад, куди потрапили українські біженці, також впровадити програми надання психологічної допомоги та реабілітації біженців. Попри обстріли та бойові дії, в Україні планується [засяяти 70%](#) від запланованої площі, тож у разі припинення бойових дій та розблокування Росією українських портів - загроза нестачі продуктів у ряді стран перестане стояти так гостро. Сьогодні міністр закордонних справ Д.Кулеба запропонував відкрити програми для дослідження причин війни та її можливих наслідків (було б добре, щоб ці програми збирали спільні українсько-європейські команди науковців). В неділю відбулася спільна [молитва](#) за мир в Україні, яка об'єднала представників різних церков у головному храмі країни - Соборі св. Софії.
- 4. Інформаційний вимір. Пропаганда РФ¹.** Триває заперечення здійснення гуманітарних злочинів з боку російської армії проти цивільного населення. Натомість поширюється інформація про гуманітарні злочини

¹ При підготовці тексту використано програму Семантрум [semantrum.net](#), що дозволило проаналізувати близько 1000 публікацій в російських ЗМІ.

української армії, такі “події” аноншуються. Так 10 квітня Міністерство оборони РФ [заявило](#), що “Київ за підтримки Заходу готує акції з масовим знищенням мирних жителів у ЛНР, щоб звинуватити у цьому ЗС РФ”, також в російському інформаційному просторі йдеться про нові “інсценування” [гуманітарних злочинів](#) з боку України проти РФ, - “ексгумації могил в Київській області”. Окрім загрози націоналізму з боку України, поширюються російські нарративи в соціальних мережах, де сучасна Україна [порівнюється](#) в з ІДІЛ, йдеться про [терористичний характер](#) Української держави як такої.

Жорстко [критикується](#) висловлювання представників ЄС під час візиту в Київ. На думку російських політиків, представники ЄС “повторюють заклики керівництва США, які “справді хочуть поразки Росії та сприяють йому безпосередньо” задля встановлення світової гегемонії”. Візит до Києва Прем'єр-міністра Британії Б. Джонсона висвітлюється в російському інформаційному просторі як те що “Україна перетворюється на британський проєкт”, і саме британська сторона перша поширює проти російської армії інформацію про гуманітарні злочини в Україні, що трактується як участь в антиросійській інформаційній спецоперації. Російською стороною широко [висвітлюються](#) демонстрації проти дискримінації російськомовних у Ганновері та Франкфурті-на-Майні, Штутгарті та Любеку. Інформація подається як підтримка політики та дій РФ громадянами Німеччини.

Нагнітається ситуація навколо начебто ворожого обстрілу пункту російських прикордонників в Курській області, йдеться про підвищення [“рівня терористичної загрози”](#) в регіоні у зв'язку із діями “українських націоналістів”.

В РФ фіксуються поодинокі [пікети](#) проти війни, але їх організатори затримуються. Незмінним залишається загальний нарратив підтримки дій російського президента в Україні, до якого залучають місцеву владу, трудові колективи, церкву. під час недільної проповіді патріарх РПЦ Кирил [заявив](#), що всьому суспільству потрібно згуртуватися навколо російської влади та підтримати її, адже влада від Бога.